

Motion till riksdagen
2008/09:N316

av **Hans Hoff m.fl. (s)**

Fjärrvärmenäten i Halland

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Fjärrvärmenämnden ska pröva fjärrvärmeprisets skälighet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska skynda på sammankopplingen av olika fjärrvärmesystem.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska initiera en sammankoppling av fjärrvärmesystemen längs Hallandskusten.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att klimatinvesteringsstödet ska återinföras.¹

Fel! Okänt namn på

¹ Yrkande 4 hänvisat till MJU.

Sammankoppling av fjärrvärmenäten i Halland

Sverige är världsledande när det gäller fjärrvärme. Den ger oss stora möjligheter att fasa ut fossila bränslen och att ta tillvara både spillvärme från industrin, energi från avfall och utnyttjande av förnyelsebara bränslen. Under 2006 distribuerades drygt 47 TWh fjärrvärme. Av denna mängd användes ungefär 60 procent för uppvärmning av bostäder, 30 procent för uppvärmning av servicesektorns lokaler och 10 procent för värmebehov inom industrin. Fjärrvärme utgör i dag den dominerande uppvärmningsformen på centralorten i mer än 240 av totalt 290 kommuner i landet. Omkring 48 procent av det totala uppvärmningsbehovet för bostäder och lokaler tillgodoses av fjärrvärme. Den största utbyggnaden av fjärrvärme sker i dag i småhusområden. Ännu täcker fjärrvärme bara 9 procent av uppvärmningsbehovet i småhus.

Förtroendet för fjärrvärmen har dock minskat på grund av regeringens bristande förmåga att kontrollera prisutvecklingen. Regeringens proposition och riksdagsmajoritetens beslut våren 2008 gav inte Fjärrvärmenämnden det instrument som behövs för att pröva skäligheten i fjärrvärmeföretagens prissättning. Eftersom fjärrvärmeföretagen alla har monopol på sin respektive lokala fjärrvärmemarknad finns alltid en risk för att prissättningen inte fungerar. Oavsett om prissättningen går rätt till eller inte är själva misstanken om att priset skulle kunna vara eller komma att bli oskäligt tillräckligt för att avskräcka nya kunder från att investera fast sig hos en monopolleverantör.

Vi socialdemokrater anser att fjärrvärmekundernas ställning måste stärkas. I ett annat naturligt monopol, elnäten, utövar Energimarknadsinspektionen idag priskontroll. Det vore rimligt att fjärrvärmekunder på samma sätt som elnätskunderna kunde få priset provat av en oberoende instans. Vi anser att det måste införas någon form av prisprövning. Ett sätt att göra detta vore att, som i Fjärrvärmeutredningens förslag, låta Fjärrvärmenämnden också pröva prissättningens skälighet.

Ta tillvara spillvärme och öka konkurrensen bland leverantörerna

På många håll i landet utnyttjas spillvärme från industrin som spillvärme i lokala nät. Denna spillvärme finns i stor omfattning och kan i än högre grad bidra till att fasa ut fossila bränslen från uppvärmningssystemet och reducera utsläppen av klimatstörande gaser.

I Halland sker detta bl.a. i Varberg där energin i fjärrvärmesystemet i huvudsak härrör från spillvärme från Södra Cells massabruk i Värö. På samma sätt utnyttjas spillvärme från den lokala industrin i Halmstad. Mycket mer värme finns att tillgå som idag inte kan utnyttjas, därför att det inte finns fler kunder i de lokala näten.

Fel! Okänt namn på

Vi anser att det är fullt möjligt att sluta samman fjärrvärmesystemen i större regionala nät, dels för att tillvarata mer spillvärme, men också för att få in konkurrerande leverantörer i systemet. På så sätt skulle vi få en priskonkurrens.

Det finns flera frågeställningar att lösa innan en sådan sammankoppling kan bli verklighet. Vem skall äga näten, vem skall styra systemet m.m. Vi anser därför att regeringen skall initiera en försöksverksamhet i Halland som syftar till att knyta samman fjärrvärmenäten mellan städerna längs Hallandskusten för att effektivare utnyttja den värmeproduktion som finns och nå betydligt fler kunder med fjärrvärmenäten. Genom konkurrens, ökad genomskinlighet och prispress skulle också förtroendet för fjärrvärmen öka.

Fortsatt klimatinvesteringsstöd

Fjärrvärme har även fortsättningsvis en viktig roll i omställningen av energisystemet. Den utbyggnad som skett av fjärrvärmen har bidragit till ett kraftigt minskat oljeberoende, ett effektivare energiutnyttjande, en allt högre användning av förnybara bränslen, en förbättrad tätortsmiljö och minskade utsläpp av klimatpåverkande gaser. Genom olika former av energipolitiska omställningsstöd främjas en utbyggnad av fjärrvärme. Fortfarande finns stödet för byte från direktverkande elvärme i bostadshus till bl.a. fjärrvärme kvar men regeringen avskaffade redan våren 2007 möjligheten att få stöd till investeringar i exempelvis fjärrvärme för den som ville byta bort sin oljepanna, och fr.o.m. 2009 har regeringen beslutat att avskaffa det mycket framgångsrika klimatinvesteringsstödet, Klimpen. Vi anser att Klimpen bör återinföras och att ytterligare resurser ska tillföras för att kunna behålla takten i omställningen till ett långsiktigt hållbart och mindre sårbart samhälle.

Stockholm den 26 september 2008

Hans Hoff (s)

Jennie Nilsson (s)

Magdalena Streiffert (s)